

Pesticidrester i fødevarer

Undersøgelser fra Fødevarestyrelsen og DTU Fødevareinstituttet viser, at ingen af de påviste sprøjterester i frugt, grønt og korn udgør en sundhedsmæssig risiko.

Vi har i årevis fået at vide, vi skal spise 6 stykker frugt om dagen af hensyn til vores sundhed – og det gælder stadig. Dog kan vi med fordel vælge, hvilke lande, vi køber vores frugt i. Det generelle billede er, at det er bedst at købe dansk.

Frugt og grønt bliver stadig sprøjtet med pesticider for at undgå insektangreb, svampe og ukrudt. Det menes, at disse midler kan være hormonforstyrrende, fertilitetsnedsættende og kræftfremkaldende.

Bodil Hamborg Jensen, der er farmaceut og seniorrådgiver i Afdelingen for Fødevarekemi på Fødevareinstituttet, der hører under DTU, mener dog ikke, at de mængder, vi får, udgør en risiko. Hun er med til at rådgive Fødevarestyrelsen, der er de ansvarlige på området i Danmark. Derudover sidder Bodil Hamborg Jensen også med til EU-møder, hvor de fælles grænseværdier for indholdet af rester af sprøjtemidler beslutes.

Stikprøver udtaget af Fødevarestyrelsen viser, at langt de fleste af de rester, der findes i frugt og grønt, ligger langt under grænseværdierne, siger hun.

Andre forholder sig dog mere skeptisk til grænseværdierne på området. Det gælder bl.a. lektor, cand. scient. og ph.d. på afdelingen for Miljømedicin på Syddansk Universitet, Helle Raun Andersen.

Hun mener, at den nuværende risikovurdering, der ligger til grund for grænseværdierne, er baseret på forældet og begrænset viden. De nuværende krav til, hvad pesticiderne skal testes for i dyreforsøg, inden de godkendes, omfatter f.eks. ikke hormonforstyrrende virkning, siger hun.

Desuden bygger hele den nuværende lovgivning på en vurdering af stofferne hver for sig. Det er først nu, at man er begyndt at undersøge den såkaldte cocktail-effekt, altså hvad det vil sige, at blive udsat for flere stoffer ad gangen. Derfor er jeg langt fra sikker på, at grænseværdierne er lave nok, siger hun.

Fødevarestyrelsens rapport „Pesticidrester“ fra 2011 viser, at det kan betale sig at spise dansk. I rapporten fandt man pesticidrester i 38,5 procent af den konventionelt dyrkede frugt fra Danmark, mens det samme tal var 66 procent for frugt fra

andre EU-lande og hele 71 procent for frugt dyrket uden for EU. Det er værd at bemærke, at ingen af de danske prøver overskred grænseværdierne, mens det det ikke var tilfældet med prøver fra andre lande inden for og uden for EU.

Rapporten 'Pesticidrester i fødevarer' fra 2012, som Fødevarestyrelsen netop har offentliggjort, viser igen, at dansk frugt og grønt stadig har færre pesticidrester end frugt og grønt fra udlandet. I et enkelt tilfælde er der dog en afvigelse fra tidligere år. For første gang finder Fødevarestyrelsen oftere pesticidrester i danske jordbær end i jordbær fra udlandet, dog stadig uden at grænseværdierne er overskredet. Fødevareministeren har derfor bedt Fødevarestyrelsen om at kigge nærmere på det og tage kontakt til branchen for at undersøge, hvad der kan gøres fremadrettet.

Ud af de cirka 2500 prøver som blev analyseret for pesticidrester var knap 200 økologiske. I tre af prøverne fandt Fødevarestyrelsen rester af pesticider. Kun i et enkelt tilfælde - en appelsinjuice fra udlandet - blev det på baggrund af indholdet vurderet, at økologireglerne om brug af sprøjtemidler var overtrådt.

Vi er gennem mange år blevet opfordret til at vaske frugten, inden vi spiser den, men det har vist sig at være en myte, at man på denne måde kan fjerne even-

tuelle pesticidrester. Størstedelen bliver siddende i skrællen, så det er meget bedre at fjerne den, men man bør selvfølgelig altid vaske grønt og frugt af hygiejniske grunde. Mange pesticider bliver også ødelagt ved opvarmning, siger Bodil Hamborg Jensen.

Seks gode råd fra Fødevarestyrelsen :

1) **Køb dansk.** Alene ved at vælge dansk frugt og grønt frem for udenlandsk kan man halvere sit indtag af pesticidrester.

2) **Gå efter det grønne.** Frugt indeholder generelt flere rester af sprøjtemidler end grønsager. Eksotisk frugt dyrket i et varmt klima i særdeleshed er i højere grad udsat for insektangreb og sprøjtes derfor mere.

3) **Undgå skrællen.** Den indeholder langt størstedelen af resterne fra sprøjtemidler.

4) **Spis varieret.** Undersøgelser har vist, at vi i Danmark får flest pesticider fra æbler, rødvin, tomater, agurk, hvedebrød og pære.

5) **Varm dem op.** Vask har ikke den store effekt i forhold til at fjerne rester af sprøjtemidler.

Til gengæld nedbrydes en del af sprøjtemidlerne, når de bliver varmet op.

6) **Øko er godt.** Økologisk frugt og grønt indeholder stort set aldrig rester af sprøjtemidler.